

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅR 2004

Verksamhetsidé

Vid fullmäktigemötet 1999 och 2000 fastställdes syftet med Riksförbundet Svensk Trädgård och verksamheterna ute i föreningarna till:

Att i gemenskap odla trädgårdsintresset under trivsamma former, verka för ökad kunskap om trädgård samt stimulera trädgårdsintresset i regionen.

Riksförbundet Svensk Trädgård bildades år 1900. I ändamålsparagrafen finns att läsa: ”Riksförbundet Svensk Trädgård är en ideell organisation – religiöst och partipolitiskt obunden. Förbundets ändamål är att främja den fritidsmässiga trädgårdsodlingen och att verka för en allmän förbättring av trädgårdskulturen och boendemiljön i landet genom utrednings-, rådgivnings- och informationsverksamhet, utgivning av tidskrifter och annan litteratur samt genom initiativ riktade till myndigheter, företag och andra organisationer.

Förbundet skall vara en huvudorganisation för trädgårdsföreningar och deras regionala sammanslutningar samt enskilda personer. Det skall också arbeta för förbättring av fritidsodlingens villkor i landet. Förbundet skall också främja samarbetet med hushållningssällskap och andra organisationer som verkar för fritidsodling på såväl det nationella som det nordiska planet.” (ur Riksförbundet Svensk Trädgårds stadgar)

Förbundets styrelse

Ordinarie ledamöter

Gunvor Lindvall, Stockholm, ordförande (vald -03 för två år)
 Birgitta Rämert, Uppsala 1:e vice ordförande (vald -03 för två år)
 Eric Håkansson, Urshult 2:e vice ordförande (vald -04 för två år)
 Ola Carlehög, Järved (vald -04 för två år)
 Helen Svenstam, Partille (vald -03 för två år)
 Kjell Marklund, Ostvik (vald -03 för två år)
 Nina Sahlin, Bjärred (vald -03 för två år)
 Fredrik Hjortzberg-Nordlund (vald -04 för två år)
 Kajsa Eriksson (vald -04 för två år)

Kansliet

Följande personer har tjänstgjort på kansliet:

Ola Bixo, förbundssekreterare (heltid)
 Eva Wirén, trädgårdskonsulent (heltid)
 Birgitta Radetzky, projekt (deltid 25 %)
 Inger Ekrem, organisationssekreterare (deltid 50 %)
 Marianne Åhlén, vikarierande organisationssekreterare (deltid 50 %)

Revisorer

Ordinarie

Auktoriserad revisor Gunvor Eriksson, Lindebergs Revisionsbyrå, Stockholm
Ingvar Kajrup, Olofström

Suppleant

Ove Nielsen, Bräkne-Hoby

Valberedning

Den valberedning som valdes vid fullmäktigesammanträdet år 2004 består av följande personer:

Lena Kügler, Alingsås, sammankallande
Kerstin Persson, Sjöbo
Gulli Hedin, Bjästa Anundsjö

Medlemmar och föreningar

Under år 2004 har antalet föreningsanslutna medlemmar ökat med 8 procent och antalet medlemmar med direktanslutning minskat med 11 procent. Sammanlagt en medlemsökning med 5,4 %.

Antalet föreningsanslutna medlemmar var 24 109, en ökning med 1 867. Av årets nya medlemmar värvades 905 under hösten som halvårsmedlemmar i 171 föreningar med 12 läns- eller regionförbund. Antalet direktmedlemmar minskade med 444 stycken till 3 498 varav 26 halvårsmedlemmar.

Förutom dessa medlemmar har 51 av de 171 lokalföreningarna en extra avgift för familjemedlemskap som de debiterar via registret. Sammanlagt finns där 1 800 registrerade och betalande familjemedlemmar.

14 hushållningssällskap var medlemmar i Riksförbundet Svensk Trädgård. Antalet prenumeranter på Hemträdgården var 102 (en minskning med 20).

Åtta nya föreningar har bildats under året:

Huddinge-Botkyrka Trädgårdssällskap, Primula veris/Trädgårdsföreningen i Brösarp, Tranås Trädgårdssällskap, Sala Trädgårdsförening, Knivstabygdens Trädgårdssällskap, Alvesta Trädgårdssällskap, Älmhults Trädgårdsförening och Lunds Trädgårdssällskap.

Föreningservice

- Medlemsadministrationen har under året arbetat med medlemsregistret för central uppbörd av medlemsavgifter. Inbetalningskort har skickats direkt till direktmedlemmar, via föreningarna till de anslutna medlemmarna. Uppbörd av familjeavgifter och halvårsmedlemskap har också skett för de som så önskat. Parallellt har lokal uppbörd av medlemsavgifter varit möjlig. Ur registret har en påminnelseavi gått ut i förekommande fall direkt till medlem. Utbetalningar av förenings- och länsförbundsdel har skett vid fem tillfällen under året. Ur registret får man utbetalningsunderlag, förändringslistor, medlemslistor och etiketter. Via e-post har föreningarna med en ”kontaktperson för föreningens medlemsregister” tagit emot meddelande om nya medlemmar vid registreringen och kunnat beställa dagsfärsk listor och etikettfiler.

- Medlemskortet i plast har skickats till alla nya medlemmar. Kortet förnyas genom en klisteretikett med nytt årtal. Kortet har namn, medlemsnummer och föreningstillhörighet och gör det enklare för föreningarna att teckna lokala rabattavtal.
- Föreningarna har kunnat söka aktivitetsbidrag för rådgivning och information om miljö- och resursbevarande fritidsodling. Kansliet har under år 2004 fördelat 184 974 kr.
- Informationsmaterial, böcker och faktablad har tagits fram och tillhandahållits. Kansliet har bedrivit PR-verksamhet, tagit fram och försett föreningar med värvningsmaterial.
- Interninformationsbladet Com.posten har under år 2004 gått ut med fyra nummer till alla föreningarnas ordförande, viceordförande, sekreterare och kassör, samt som pdf-fil till alla på e-postlistan för föreningsaktiva. Com.posten är en kontaktlänk från kansliet med föreningsinformation och tips för aktiva föreningar.
- E-postlistan för föreningsaktiva har nu ca 400 deltagare och förser aktiva föreningsmedlemmar med aktuell information och ger även möjlighet för föreningar att sprida information till andra föreningar.
- Till medlemskapet i Riksförbundet Svensk Trädgård erbjuder några företag rabatter på sina trädgårdsartiklar. Ett antal egna böcker och faktablad är starkt subventionerade. Försäljning från kansliet uppgick år 2004 till 18 405 kr, vilket innebär en minskning med 16 procent jämfört med föregående år.
- Hemsidan www.tradgard.org fungerar som anslagstavla för föreningsinformation, men är också ett ansikte utåt. Lokalföreningarna är länkade eller har adresser till föreningen på hemsidan. Via hemsidan har ett stort antal förfrågningar om medlemskap och informationsmaterial kommit.
- En intern utredning av Riksförbundets och lokalföreningarnas hemsida har genomförts. Riksförbundets förstasida ska utvecklas för att vara mer föränderlig och aktuell.
- Hemsidans lista på kunniga trädbeskärare har uppdaterats, liksom listan för trädgårdsdesign. Intresset från massmedia har varit stort och vid årsskiftet finns med stor spridning över landet 77 trädbeskärare och 29 personer som av arbetsgruppen för trädgårdsdesign godkänts för designlistan.
- På hemsidan har interaktiva studiecirkel kring boken *Med gröna fingrar*, framtagen med medel från Jordbruksverket, bedrivits av Anette Åkerström och Göran Eriksson.
- På hemsidan finns medlemsidor med lösenordskrav där det funnits möjligheter för specialintressen genom diskussionsforum, faktablad som pdf-filer och en del bilder och texter. En samling av frågor och svar från Eva Wirén finns också med.
- Till tävlingen om "Årets förening 2003" nominerades fjorton föreningar. Juryn som bestod av vår styrelse bedömde utifrån prestation och antal medlemmar föreningen ökat med under året, med hänsyn tagen till antal fritidsodlare i föreningens upptagningsområde, föreningens ålder och nyskapande värvningskampanj, att kopieras av andra. Till vinnare utsågs Sölvesborgs Trädgårdsförening. Årets förening får förutom ära och diplom även 5 000 kr i pris.
- Trädgårdsföreningar som är anslutna till Riksförbundet Svensk Trädgård har via förbundet ett försäkringskydd. Det innehåller fyra olika saker. Ansvarsförsäkring: "Gäller vid skadeståndskrav för sak- och personskada som uppstår till följd av verksamheten i föreningen eller genom skadebringande egenskaper i levererade produkter från föreningen." Förmögenhetsbrottsförsäkring. "Gäller för skada som föreningar orsakat genom förskingring, undandräkt eller grov förskingring, trolöshet mot huvudman, bedrägeri, bedrägligt beteende eller grovt bedrägeri, stöld, snatteri eller grov stöld." Rättsskydd. "Gäller för juridisk hjälp vid till exempel avtalstvister och liknande." Olycksfallsförsäkring. "Den gäller för våra medlemmar som i föreningsaktiviteter utfört trädgårdsarbete, t ex beskärning och invalidiserat sig."

- Kansliet har under året genomfört ett stort antal aktiviteter för att starta och stödja nya trädgårdsföreningar och aktivera gamla över hela landet. Åtta nya föreningar har bildats och ett stort antal förenings- och länsförbundsmöten har besökts.
- I ett samarbete med hemsidan odla.nu har vi informerat om trädgård och värvat medlemmar.
- Ekonomi- och personalfunktionen har till stor del skötts av förbundssekreteraren med inhyrd hjälp av en bokföringsfirma.
- En enkätundersökning har skickats ut bland de aktiva föreningsmedlemmarna för att utreda vår organisation och kansliets servicenivå.

Information och rådgivning

Hemträdgården – medlemstidningen

Ett mycket viktigt medel för att främja Riksförbundet Svensk Trädgårds syfte är medlemstidningen Hemträdgården. Här ska både nybörjaren och trädgårdsexperten hitta intressant läsning. I Hemträdgården medverkar de trädgårdsskribenter och trädgårdsfotografer, som seriöst och vederhäftigt vill öka intresset för och sprida kunskap om trädgårdsodling i Sverige.

Hemträdgården utkom år 2004 med sex nummer med 68 sidor vardera. Totalt blev det 408 sidor, varav 14 annonssidor och 5 sidor Trädgårdstorget. Trädgårdstorget är en ny form för annonsering som infördes under året. Efter att annonsintäkterna minskat tre år i rad skedde i år en ökning med 8 procent. Det innebär att 90 procent av budget har uppnåtts. Medelupplagan för Hemträdgården under år 2004 var 32 700 exemplar.

Inspirerade av den brittiska, oberoende konsumentorganisationen *Gardening Which?* och deras medlemstester genomförde Trädgårdsspanarna under sommaren tester inom Hemträdgårdens läsekrets. Genom detta får medlemmarna ett roligt sätt att vara aktiva och känna samhörighet. Närmare hundra medlemmar hörde av sig och anmälde intresse för att delta, och sextio av dessa fick ett testpaket med Bionim mot liljebaggen. Det fanns i detta en kunskapsinhämtning, ett roligt nyhetsvärde för marknadsföring samt konsumentupplysning.

Ansvarig utgivare:	Ola Bixo
Redaktör:	Karin Görling
Redaktionssekreterare:	Margit Alm
Layout:	Rudérus Design
Annonser:	Ewa Westman
Tryckeri:	Hedemora grafiska

En enkätundersökning har skickats ut till 500 slumpvis utvalda medlemmar för att utreda Hemträdgården och den lokala verksamheten.

Övrigt

- Under året har ett särtryck från förra årets serie ”Välja träd och buskar” producerats. Målgruppen är förutom intresserade medlemmar även utbildningar av olika slag.
- Tillsammans med Ylva Landerholm har vi genomfört en betald orienteringskurs angående buskar och träd för personal utan trädgårdsinriktning på Skanska.
- Kurser för Grönt kort i fruktträdsbeskrivning har genomförts med arborist Harald Kratschmer som kursledare.

Trädgårdsrådgivning

Riksförbundet Svensk Trädgårds rådgivningsverksamhet per telefon och e-post har skötts av trädgårdskonsulent Eva Wirén. Hon har även svarat för kursverksamhet, föredrag, rådgivning, medverkat i radio, granskat trädgårdsartiklar från allmänreportrar, lokala föreningsengagemang samt information via Hemträdgården och faktablad. Eva Wirén har även deltagit i Riksförbundet Svensk Trädgårds engagemang under mässan *Nordiska Trädgårdar* och informerat på FrågeFORum. Via FOR:s nätverk finns rådgivare även lokalt i hela landet.

Uppdatering av föreläsarlistan görs kontinuerligt och den innehåller idag 52 föredragshållare.

Riksförbundet Svensk Trädgård – intresseföreningen

Riksförbundet Svensk Trädgård har företrätt fritidsodlingens intressen i en rad sammanhang och bevakar våra intressen när det gäller forskning och försök, rådgivning samt utformning av lagar och förordningar som kan påverka hemträdgårdsägaren.

Riksförbundet Svensk Trädgård, Svenska Förbundet för Koloniträdgårdar och Fritidsbyar och Sällskapet Trädgårdsamatörerna bildade 1989 FOR (Fritidsodlingens Riksorganisation) för att samordna arbetet med att företräda fritidsodlingen. Fritidsodlare är alla som odlar i sin trädgård, på koloniområde eller liknande och även hobbyodlare av krukväxter. FOR tillvaratar fritidsodlarnas intressen genom rådgivning, konsumentbevakning, aktiviteter på trädgårdsmässan på Stockholmsmässan i Älvsjö och kontakter med forskning, myndigheter och andra organisationer. FOR har förutom de tre initiativtagarna följande medlemsorganisationer:

Förbundet Organisk Biologisk Odling, Svenska Clematis Sällskapet, Sällskapet Blomstervännerna, Svenska Saintpauliasällskapet, Gesneriasterna, Svenska Hoya Sällskapet, Svenska Rosensällskapet, Sveriges Pomologiska Sällskap, Svenska Pelargonsällskapet och Svenska Rhododendronsällskapet.

Ordförande i FOR är Göran Svanfeldt. Riksförbundet Svensk Trädgård representeras i styrelsen av ordförande Gunvor Lindvall, vice ordförande i FOR, och av förbundssekreterare Ola Bixo.

Genom kontakter med jordbruksutskottet och Jordbruksverket, har FOR under året aktivt arbetat för statsbidraget så att Riksförbundet Svensk Trädgård även under år 2005 kan erhålla anslag till Hemträdgården, faktablad om ekologisk fritidsodling, telefonrådgivning och aktivitetsbidrag till föreningarna för rådgivning och information om miljö- och resursbevarande fritidsodling.

Summarisk sammanställning över FOR:s arbete

Olika kontakter med riksdagsledamöter för motionsskrivning och bevakning i riksdagens miljö- och jordbruksutskott. Under året har Göran Svanfeldt, Leif Thorin och Ola Bixo fått framträda på jordbruksutskottet och presentera verksamheten samt träffat tjänstemän på jordbruksdepartementet och Jordbruksverket. Kontakter med massmedia har skett, främst i samband med trädgårdsmässan.

Representation i samtliga botaniska trädgårdars styrelser. Medverkan i CUL - Centrum för uthålligt lantbruk. Samverkan med Movium. Medverkan i Elitplantstationens verksamhet. Diskussioner med SLU om den framtida verksamheten på trädgårdsområdet. Medverkan i

Programmet för odlad mångfald (POM) och medverkan i inventeringsarbetet. Samverkan med Råd & Rön. Inger Palmstierna är av FOR utsedd som representant i Linné-nämnden. John Dormling har varit av FOR utsedd som representant i Bergianska trädgårdens styrelse.

Finansiering, planering och administration av nätverk med trädgårdsrådgivare för fritidsodlare över hela landet. Träffar med trädgårdsrådgivare.

Mässan "Nordiska trädgårdar" i Älvsjö samlade 56 000 besökare varav 631 representanter från press, och radio. Genom detta omfattande samarbete mellan Stockholmsmässan och i princip samtliga sällskap och organisationer för fritidsodling och trädgård som fritidssysselsättning erbjuder mässan ett unikt brett utbud av information. Likaså uppvisar mässan ett stort kontaktnät beträffande bokförlag, tidskrifter, massmedia, föredragshållare, författare.

FOR har under året betalat bidrag till SLU för stöd till trädgårdsrådgivarna. Ett försök har påbörjats för att finna bästa gallkvalsterresistenta sorter av svarta vinbär.

Representation

Riksförbundet Svensk Trädgård deltog vid konsulentträffen som hölls i Kronoberg för FOR:s nätverk av trädgårdsrådgivare.

Riksförbundet Svensk Trädgård har deltagit i samordningsträffar med SLU Alnarp tillsammans med FOR:s styrelse.

Åke Truedsson har varit Riksförbundet Svensk Trädgårds representant i Elitplantstationens styrelse.

Utåtriktade aktiviteter

Trädgårdsmässor och andra evenemang

Tillsammans med de andra medlemsorganisationerna i FOR har Riksförbundet Svensk Trädgård varit samarbetspartner med Stockholmsmässan beträffande trädgårdsmässa för fritidsodlare. Förbundet och/eller lokalföreningarna har varit engagerade i en rad andra trädgårdsmässor och skördefester i landet.

www.tradgard.org

Riksförbundet Svensk Trädgård har under år 2004 underhållit hemsidan under adressen www.tradgard.org till vilken lokalföreningarnas program läggs in eller egna hemsidor länkas.

Sammanträden och möten

Fullmäktige

Riksförbundet Svensk Trädgårds ordinarie fullmäktigesammanträde år 2004 hölls i Kista 17-18 april. Under första dagen behandlades hur vi kan konkretisera naturvård och friskvård och det togs ett nytt tag kring stadgefrågan.

I det formella fullmäktigesammanträdet 18 april deltog 42 personer.

Riksförbundet Svensk Trädgårds medlemsavgifter är oförändrade för år 2005 och 2006 och fastställdes till följande:

	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Föreningsmedlemmar	190 kr	190 kr
Direktanslutna medlemmar	240 kr	240 kr
Hushållningssällskap	610 kr	610 kr
Stödjande medlemmar	810 kr	810 kr

Sommarmötet 2004

Sommarmötet 7–8 augusti år 2004 i Värmland var arrangerat av Värmlands hemträdgårdsförbund. På grund av regn kunde inga privata trädgårdar besökas, men en rad andra sevärdheter stod på programmet. Årets förening, Sölvesborgs Trädgårdsförening, blev korad.

Kungl. Patriotiska sällskapets medalj i silver ”för förtjänster om trädgårdsodling” överlämnades till Lotte Möller, Lund och Göran Erlandsson, Hallstahammar.

Styrelsen

Sammanträden med Riksförbundet Svensk Trädgårds styrelse hölls 13 februari, 16 april, 18 april, 21 juni (telefonsammanträde), 6 augusti och 12 november.

Regionträff

Under hösten inleddes en ny serie regionkonferenser med besök i Sjöbo, Gamleby och Kristinehamn med två representanter från varje förening. Målsättning är att skapa god kontakt mellan föreningarna och kansliet. Temat var Riksförbundet Svensk Trädgårds organisation, verksamhet och kansliets servicenivå. Sammanlagt cirka 90 personer deltog.

Nordiskt samarbete

Under Nordiska trädgårdar, på Stockholmsmässan hade vi utbyte med våra norska och danska systerorganisationer.

Växtkraft Mål 3

Under året har Riksförbundet Svensk Trädgård genomfört en del av den kompetensförsörjningsplan med ekonomiskt stöd av den Europeiska socialfonden som arbetades fram av styrelsen och personal under år 2003.

Styrelsen konstaterar sammanfattningsvis

Att vi följt den verksamhetsplan som fullmäktige beslutat om och att medlemsutvecklingen har varit fortsatt mycket positiv.

Täby i februari år 2005

Gunvor Lindvall

Birgitta Rämert

Ola Carlehög

Nina Sahlin

Kajsa Eriksson

Fredrik Hjortzberg-Nordlund

Eric Håkansson

Kjell Marklund

Helen Svenstam